

Vroege detectie van psychose bij hulpzoekenden met verkorte 'Prodromal Questionnaire' of 'Ervaringen-lijst' (PQ-16)¹

LITERATUUR

Ising HK, Veling W, Loewy RL, Rietveld MW, Rietdijk J, Dragt S, Klaassen RMC, Nieman DH, Wunderink L, Linszen DH, van der Gaag M. The Validity of the 16-Item Version of the Prodromal Questionnaire (PQ-16) to Screen for Ultra High Risk of Developing Psychosis in the General Help-Seeking Population. *Schizophr Bull.* 2012 doi: 10.1093/schbul/sbs068.

AUTEUR

HELGA ISING
h.ising@parnassia.nl

Waarom dit onderzoek? Vroegtijdig opsporen van patiënten met een verhoogd risico op een eerste psychose kan eraan bijdragen om de schadelijke gevolgen van psychoses te verminderen. Om dit te bevorderen is een kosteneffectieve screeningsprocedure nodig die het mogelijk maakt buiten de gespecialiseerde onderzoeksinstellingen mensen met een risico op psychose te detecteren. Het ontwikkelen en evalueren van een verkorte versie van de 'Prodromal Questionnaire' (PQ) bij een hulpzoekende populatie kan hieraan bijdragen.

Onderzoeksvraag Is het mogelijk om de 92-itemversie van de PQ in te korten met behoud van goede psychometrische eigenschappen in een hulpzoekende populatie?

Hoe werd dit onderzocht? In totaal 3533 hulpzoekenden in de leeftijd van 18-35 jaar die zich bij een tweedelijns ggz-instelling in Den Haag hadden aangemeld met as I- of as II-stoornissen (exclusief psychotische aandoeningen) werden gescreend met de PQ. Daarna werden degenen die een bepaalde mate van subklinische symptomen op de PQ rapporteerden, geïnterviewd met het semi-structureerde interview 'Comprehensive Assessment of At-Risk Mental State' (CAARMS) en geclassificeerd in de categorieën: psychose, verhoogd risico op psychose of geen risico. Vervolgens trachtten wij met logistischer regressieanalyses en een beslisboomanalyse de originele 92-itemversie van de PQ in te korten. Receiver operating characteristic (ROC)-analyses werden uitgevoerd om de psychometrische eigenschappen van de PQ-16 te onderzoeken.

Belangrijkste resultaten Een grenswaarde van 6 of meer positief beantwoorde items op de PQ-16 gaf een correcte beoordeling op de CAARMS-categorieën psychose of verhoogd risico op psychose en geen CAARMS-diagnose bij 44% van de gevallen met een sensitiviteit van 87% en een specificiteit van 87%. Deze resultaten waren vergelijkbaar met die op de 92-itemversie van de PQ.

Consequenties voor de praktijk De PQ-16 is een goed screeningsinstrument om een voorselectie te maken voor het diagnostische interview waarbij men nagaat of iemand een verhoogd risico op psychose heeft. Het geringe aantal vragen maakt de PQ-16 een geschikt instrument om grote populaties hulpzoekenden te screenen en kan zo de vroege detectie van psychose en mogelijke interventie bevorderen in de dagelijkse praktijk in de tweede lijn.

NOOT

¹ De PQ-16 is opgenomen in de lijst met meetinstrumenten op www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl.